

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő:

VÓROS FERENCZ.

Kiadók:

JOERGES ÁGOST ÖZV. és Fia.

A lapot illető szellemi közlemény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra czimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szögig 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több.

Magánhirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

Nyílt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adának vissza.

Uj kórházat Selmeczbányának!

A kórház ügyének a kor kívánalmának megfelelőben rendezése, mely már évtizedek óta képezi gondját a városi tanácsnak és a törvényhatósági bizottságnak, úgy látszik, a jelenben jut a kívánt befejezéshez. Ebbeli véleményünket városunk polgármesterének az aprilis havi közgyűlés elé terjesztett kimerítő javaslatára alapítjuk, melyet im egész terjedelmében közlünk, mint általános érdeket felöllelő közleményt:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Városunk közönsége előtt ismeretes azon elviráztatlan tény, hogy városunk úgy a közigazgatás, mint a középítkezés, a közforgalom és különin tekintetében az utóbbi években haladást mutat fel.

Mélyen érzett örömmel és a kötelesség teljesítésének tudatában mutatók e körülményre, melyre hazafiúi érezyekben gazdag s áldozatkészségben kifogyhatatlan polgárságunk méltán büszke lehet, mert övé az érdem.

Ámde e vívmánynyal szemben tagadhatatlan az is, hogy köztekintetben még sok tenni való van hátra, még sok intézménynek vagyunk hiájával, melynek száradunk alkonyán egy városban sem volna szabad hiányoznia.

Hivatkozom e tekintetben első sorban egy a kor igényeinek s a közegészségügy követelményeinek megfelelőleg berendezett kórházra, melynek hiányát régen érezzük s melynek ügye jüt általában, mint a város közönsége által már több ízben tanácskozással tárgyává tetett.

Itt, ahol az elszegényedett néposztály körében oly sürűen gyakorolja hatalmát ama mogorva kísértet, melyet nyomorok nevezünk; itt, ahol oly sokan éppen a nyomor következtében válnak a kéllehetetlen halál áldozataivá, itt e városban, mely az egész nyugati magyar félvídkének mintegy gyűpontja, egy kéllelőleg berendezett, megfelelő helyiségekkel bíró kórház valódi jötemény volna, jöfötemény úgy városunkra, mint nagy kiterjedésű környékére nézve is.

A Tekintetes Törvényhatósági Bizottság előtt is

TÁRCZA.

Az utolsó találkozás*)

A szónok nagyhangu üdvözlöte után
Ünnepi esend leszen Berkevár piacán,
Az erkélyről szól a nép s a sors kegyeljtje,
Ki e várost olyan dicsőn képviselte,
Ki, mikor a várost ár rombolta végig,
Meghozta hatalmas, ébresztő segélyit,
Áldozott önzetlen, hosszú évek folytán:
Rövidesen beszél Kerecsényi Zoltán.

„Polgártársak! Forró kell köszönetem nektek,
Tett az en beszédem, szót keveset ejtök,
S ezután is így lesz, isten nyí segéljen!
S ezerszer riadva zúg rea az „élejen”
Mintha csak zajdulna fellegteő orkán,
A bérés hegyeknek erdőleté ormán,
Az ő neve kél csak éltetve és áldva
Az övé, ki áldást hozott eme tájra.

S visszavonul, mondják: keveset pihenjen,
Hogy részt vehessen az esti banketten.
Pihenni! Nyugodni! Ezt hiszi mindenki,
Pedig Zoltán nem tud, nem képes pihenni;
Polgári ruhát ölt diszruha helyébe,
A ragyogót, ékezt sötétlet eserölve
Arezán a mosolygás helyet enged másnak,
Alkonyként szálló, merő komolyságnak.

ismert okokból még mindig a Magasház hátsó helyiségeiben levő kórházunk a higiénia követelményeinek tudvaleölөг meg nem felelvén, annak a Magasház-ból eltávolítása most már elodázhatatlan.

Mint hogy azonban, már is kétségtelen, hogy azon tervünk, mely a bányakínestárral közösen egy közkórháznak felállítását célozta, eljettnek tekintendő ez időre, ezen a közjót és humánus célt szem előtt tartó, sőt a város részéről tetemesebb áldozat hozatalára is kész emberbaráti törekvéstünk igazolatlan féltékenykedésen hajótörést szenvedvén, oda kell irányoznunk minden törekvéstünket, hogy egy közkórházat a magunk erejéből létesítsünk, illetve mindennek előtt e czelnak megfelelő helyiséget, épületet szerezzünk.

Tennünk kell ezi első sorban emberbaráti kötel-memből folyólag, másrészt pedig az utókorral szemben is, nehogy ez azzal vádoljon bennünket, hogy megfélelkezünk a múltból reánk szállott s a jelenkor által elenk szabott emberbaráti kötelességeinkről.

Hangsúlyozom pedig a kórház közjellegét azért, mert míg a magán- és közkórház belső berendezése és az épület felépítése nézve csak annyiban kíván eltérés az 1866 évi XIV. t. ezikk, hogy a közkórháznak nagyobb terjedelműnek s több helyiségek ellátottnak kell lennie, addig az általa elérhető cél és biztosítható előnyök tekintetében a különbség kiválóan nagy; s a memnyiben a közkórháznak az idegen illetőségű betegek ápolási díjainak megtérülését az állam biztosítja, addig a magán kórház erre nem számíthat, bar ez is épp úgy kőteles erkőlesileg a jelentkező betegek fölvetelére, mint amaz.

De másrészt azért is súlyt fektetek arra, hogy kórházunk közkórház legyen, mivel biztos reményem van arra, hogy a magas kormány mulhatatlánul be fogja látni idövel, ha már kélleően felszerelt közkórházunk egy-két évi múlttal bírand, már csak gazdasági érdekek szempontjából is, hogy az általunk contemplált eszme: a kórház egyesítése, éltre való, és így nem fogja elmulasztani a kínestári beteg munkásokat itt gyógykezeltetni.

Nyolcz év előtt kérdé, ma kérdi meg újra,
Szereti-e? Igen vagy nem!? Leona.
Csendes mellék uton besiet a kertbe,
De az uri laknál nincs ki bejelentse;
Ünnep van, kinn bántul utozán a szotghad
S így fel nem ismerve észrevétlen halad,
S hogy egy szőnyegajtón bekémiel vizsgálva,
Leonát látja ott merengve, magába.

Lelkére nehezít a mult terhe, gondja,
Belép, köszön, de oly felve szívszorogva,
Mint a hívő közelg a esodás hely felé,
Vágyódik útána, s remeg ha meglelé.
Haj! anyyi év előti kik forró szerettek,
Elfogódva egy szót, egy igét se lettek.
Egymásnak most vajjon mit, de mit mondjanak,
Szív kíván szót, lassan mozdul most az ajak.

Zoltán szava zendül a terembe végre,
A nagy ember szól, oly aggodva és felve:
Mint megütött harang, úgy ring a szó ajkán:
„Hallgasson meg, oh ne üzzön el Leonam!
Ne, ne nézzen rám oly dermosztó fagyosan,
Kezében lelkeknek halála élte van.
Hallgasson meg, esdem, és ítéljen aztán,
Egy boldogtalannak hányt és vetett sorsán.

Enlekszik e ama bűvös bái éjre,
Ah tudnia kell azt, mult bár anyyi éve, —
A midőn szerelmem örülten bevállam,
És a várt öröm helyett harag gyult fel arezán.
Érzem, kíméletlen, botor, bulga valék,
Hallani akartam, mit tudnom kelle rég
Könyörögtem aztán engesztelő szóval,
De hiába, ajka zárva maradt, szótlan.

Ezek előrebocsátásával ajánlatom a következő: határozza el a városok közönsége, egy a belváros területén a kor igényeinek teljesen megfelelő közkórház építtetését, és pedig azért egy újnak építtetését, mivel a kórház tulajdonát tevő két épület egyikét sem tartom alkalmasnak a közkórház céljaira; s ezeket bérházakkal ajánlom tekintetni.

Mielőtt azonban a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság ebbel fontos határozatát meghozná, a következőkre kérem ki beesés figyelmét.

Városunkban a kórház vagyona már a legrégebb idők óta önállóan kezeltetik, mely részben a telekkönyvekbe is „kórház vagyona” neve alatt van bejegyezve, s e vagyon kezelésével a kórházi gondnok van megbízva, ki egyttal pénztárosa a kórháznak. A bevételek és kiadások utalyvonyozását a városi tanács eszközli.

Ezen nem egészen szabályos eljárás, nézetem szerint megszüntetendő volna, és pedig úgy, hogy a kórházi vagyon kezelését, mint az más városokban is történik, a városi pénztár teljesítse; továbbá, hogy a tisztí főorvos fizetését ne megosztva két pénztárból kapja, hanem tisztán a városi bevételekből, végül, hogy a kórházi gondnoki állomás megszüntetessék és egy kórházi orvos, a ki egyttal kórházi gondnok is, alkalmaztassék, fizetését pedig a kórházi alapból nyerje.

Mint hogy pedig közkórház felállítását tervezzük, ennek kiadásaihoz Belabánya városa is járuljon hozzá, és pedig 20%-al.

Azon alapok, melyeket eddig a kórházi gondnok kezelt, jövőre a városi pénztár kezelésébe menjenek át.

Ez iránt kiválóan azért kívánék határozati intézkedést, mivel a városi pénztárba az utadó kezelésére okvetlen szervezve lesz egy számtisztai állás, melylyel kapcsolatban az illető számtisztnek bizonyára marad annyi idője, hogy a kórházi és a többi alapot is kezelheti; mihez képest megszűnnek az a szabályellenesség, mely szerint a kórházi gondnok az alapok pénztárát ellenőrzés nélkül kezeli, s a pénzkezelés a két pénztári fotisztre leszen bízva.

A mi ezen változások pénzügyi oldalát illeti, erre

Fel voltam hevítve, bennem a daez ébredt,
Szívemben elfödtem azt az ábrándképet,
Tomboltam, utaztam, hogy feledni tudjak,
— Sok von' elmondani élményit ez utnak, —
De Aegyiptom sarga sivatag homokján,
Viharos tengeren, hol zúgott az orkán,
Utalt orgiákban, a modern Babelben,
Azt az ábrándképet soha sem feledtem.

Vágyódó lelkeemben egy gondolat érett,
Szívemben a daezot örölte az élet,
Visszaterek, igen, boesánatört esdek!
S megjöttem az nap, hogy magok megesküdtök,
Győztesnek láttam hat régi vetélytársam,
Lángot vetett lelkeim abb' a pillantásban,
Ez egyszer sikerült, hogy engem legyőzőzőn,
Haj, akadt meg pálya, hol velem mérkőzőzőn.

Fáradság, áldozat, lemondás nagy árán,
Legnépszerűbb ember lettem Berkevárán,
Hogy kérdék a várost vajki ki képviselje,
Az egyik párt engem, más Lászlót jeletle,
Felre az elvektel! fiztem en is vásárt,
Szomjazva a lelken átkos boszuallast,
A ki miatt bántott, epesztett a szégyen,
Azt akartam: az is keservek közt éljen.

Ő tudia és velem a harczt kereste,
S felettem ezivódót baratommal este;
Megvittam s halottra süttöt a kélő nap
Az nap reggel, mikor engem választottak.
Dermesztően állott előttem a képe,
Hogy mégis miattam ment halál elébe,
De minden gondolat összehullt halomba,
Ém miattam könyöz, miattam, — Leona.

*) Felolvasztatott az 1891. április 19-iki estélyen. Az „Esküvő napján”, S. Híradó I. évf. 23. sz. ugyane beszélyből való töredék.

Nyilt-tér.

A helybeli takarékpénztár Tekintetes Igazgatósága az országos tornaversenyben részt veendő szegény tanulók segélyezésére a helybeli kir. kath. nagygymnasium igazgatóságának 25 (huszonöt) frtot küldött. E nemeselkü adományért ez uton is forró köszönetet mond az

Igazgatóság.

Seiden-Grenadines, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 per Meter (in 18 Qual.) — versendet robenweise porto- und zollfrei das Fabriks-Dépôt **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

1880. szám.
1891.

Hontvármegye alispánjától.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Felsőbb helyen és jóváhagyott vármegyei határozat értelmében Hontvármegye ipolyvási székháznak nagyerme festési munkálataira írásbeli versenytárgyalás hirdeteli k:

1-ször. Művésziesen márványtázzattal kifestendő és aranyozandó terület (körülbelül 650 □-méter) festése-ért. (ebbe számítva a 200 frtra felvett munka állványokat is) költségvetésileg felvett összeg — 2198 frt 01 kr.

2-ször. A teremfalak 1 méter magas tölgyfa labozata (48.10 □-méter terület) tervszerinti előállítás, olajjal való csiszolása és a falakhoz való megerősítése 240 frt frt 50 kr.

Mindkét munkalatra együtt, vagy külön adhatók be ajánlatok. A festési munkalatra csak oly vállalkozó fogadtatik el, ki igazolja, hogy hasonló művészi munkákat sikerrel teljesített.

A verseny-tárgyalás eredményének szabad mérlegelése a törvényhatóságnak fentartatik.

Előmérték költségvetés — Selmece város polgármesterénél, az esztergomi, Pestvármegyei, Nógrádmegyei, Barsvármegyei és a helybeli kir. építészeti hivatalokban megtekinthetők.

Vállalkozó, a munka alatt két izben kaphat részletfizetést. Bánatpénzként a munkakereslet 10 százaléka szolgál.

A munka augusztus 31-éig teljesen befejezve átadandó. — Ajánlatok benyújtásának záras napja május hó 15-ike felbontásának ideje 16-ika délutól 10 óra.

Ipolyváson, 1891. április 13-án.

Lestyánszky Sándor,
alispán.342. Árverési hirdeteményi kivonat.
891. tkvi.

A korponai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mazuch János végrehajthatónak íj. Fabjan György kisk. gyámja végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tőkekövetelés és járuléki behajtása iránti végrehajtási ügyében a korponai kir. jbiróság területén lévő, Laczkó község határában fekvő a laezkői 19. sz. tjkvben A. I. 1—19 sorsz. a. foglalt bel és kültekli birtokból és tartozékaiból íj. Fabjan György kiskorú 1/3-ad részt képező hányadára az árverést 845 frt 34 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi május-hó 13-ik napján délelőtti 10 órakor Laczkó községben a községi bíró lakában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerinti elismervényt átszolgáltatni.

A korponai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Kelt Korponán, 1891. évi február hó 27-ik napján.

Libertini, kir. jbiró.

341. Árverési hirdeteményi kivonat.
1891. tkvi.

A korponai kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyuresi János végrehajthatónak Petrovkin Csaban György végrehajtást szenvedő elleni 162 frt tőkekövetelés és járuléki behajtása iránti végrehajtási ügyében a korponai kir. járásbíróóság területén lévő Litava község határában fekvő a litavai 56. számú telegjegyzőkönyvben Petrovkin Csaban György tulajdonánál vezetett A. I. 1/2, 2—23 sorsz. a. foglalt kültekli birtokra és tartozékaikra 715 frtban, továbbá: a litavai 56. 55. és 57. stjkvben Petrovkin Csaban György, Petrovkin Csaban János és íj. Petrovkin János tulajdonánál vezetett A. I. 1. sor 6 hrsz. alatt közös ház és

beltelki birtokra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május-hó 12-ik napján d. e. 10 órakor Litava községben a községi bíró lakában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerinti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság telegkönyvi hatósága:

Korponán, 1891. évi február-hó 27-ik napján.

Libertini, kir. jbiró.

Könyvkötészetemben
egy 2—3 gym. osztályt
végzett fiut
tanulóul felveszek.

TOMAN ÁGOSTON.

Meleg és hideg

kádfürdők zuhanyokkal

vehetők reggeli 6 órától estalkonyig a
tornakert felett fekvő

Fizely-féle fürdőben.

≡ Egy fürdő ára 30 kr. ≡

Hűvös időjárás mellett a fürdőszobák
fütte vannak.

2—2

Alulírott tisztelettel értesitem Selmecebánya és környékének n. é. közönséget, hogy Selmecebányán a Sztankay-féle házban, a kívánalmaknak megfelelő

aranyozó- és festő-műhelyt

nyitottam. A monarchia másik felének e szakba vágó üzleteiben sok éven át szerzett tapasztalataim és jártasságom azon reményre jogosítanak, hogy alant felsorolt munkákban a n. é. közönség fokozottabb igényeinek is megfelelően szerezsem leend, és pedig ajánlkozom mindennemű keretek, tükrök, szobakereszték (állvánnyal és anélkül) és sírkereszték, valamint a Szenteknek minden nagyságu ábráiban festett és aranyozott szobraikat, pipere-alakoknak elkészítésére, elvállalván egyszersmind minden bronzozás és antik munkát, mindennemű czim és ezégtablákat, egyéb fafestést és czimtablaknak üvegbe való készítését. Fennvezett tárgyak felújítására is vállalkozom s főrekedni fogok azokat legártóssabban és leggyorsabban elkészíteni.

Kiváló tisztelettel

KRAUSE JÓZSEF,

aranyozó és festő.

2—6

Légen szárított természetes istálló-trágya darabokban vagy zúzott állapotban

NEUMANN TESTVÉREK aradi ezégtől

50%-nál több szerves anyaggal

Vegy elemzés: Víz 8 % Összes vílsav (phosphorsav) mennyiség 3.16 %
Szerves alkatrészek 35 % Szerves légeny (Organ. Stiekstoff) 2.90 %
Hamu 57 % Káli 1.45 %
Vízben oldható vílsav 1.28 % Vilsavas (phosphorsavas) káli 2.46 %

Ára: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasút-állomásra szállítva. zúzott állapotban 200 forint.

Kizárolagos képrisélet Magyarország, Horvátország és Slavonia részére.

Szávoszt Alphonsnál

V. Arany János-útca II.,

BUDAPESTEN

V. Arany János-útca II.,

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

3—3

A m. k. dohánygyárral szemben fekvő, újonnan épült házban

bolthelyiség, 4 szoba, 2 konyha,
éleškamra és pincze

bármikor kiadó. A fent megnevezett helyiségek osztottan is adnak.

Üzletember számára, ki helyisége mellett egészséges, napoldalon fekvő lakásra is igényt tart, igen ajánlható.

2—2

Grescho Mihály.

MARIACZELLI
gyomorceppek

készítve BRADY C. védangyalhoz czimzett gyógyszerüzletben Kremierben (Morvország).
Elsimert különös gyomorerősítő és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarak esetében. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (készszer) 70 kr.
Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.

21—30

Komoly intelem

mindazoknak szól, kik még nincsenek biztosítási kötvény birtokában kölcsön felvételére vagy hagyatéknál a családnak (miután egy biztosítási kötvény készpénz értékével bír), eladósodott háztulajdonosoknak és földbirtokosoknak különösen ajánlható, miután esetleges rőtömi elhalálozásnál a biztosított tőke kifejtése által a hátramaradtak az ingatlan teher nélküli birtokába lépnek; igen szükséges új házaspárok számára, a házastárs és a gyermekek feltétlen ellátására, végre biztosítékul vagy letétül, valamint üzlettársaknál kölcsönös biztosítékul igen jól használható.

Az életbiztosítási kötvény minden esetre a legbiztosabb, legtakarékosabb és legjobb pénzbe fektetési papír és ennélégva minden takarékpénztár elé helyezendő.

Mily módon lehet ilyen kötvényt legelősszerűbben és legkényelmesebben megszerezni, az szóval vagy írásbelileg teljes diszretil és Bóltélen megbízhatóság mellett, kárpótlás nélkül megtehető:

„KLEIN” biztosítási főfelügyelőnél
Bécs, II. Ob. Donaustrasse 59.

Minden jelzálogi és személyi hitelügyletben ingyen felvilágosítás.

Hivatalos órák 3-tól 5-ig.

25—26